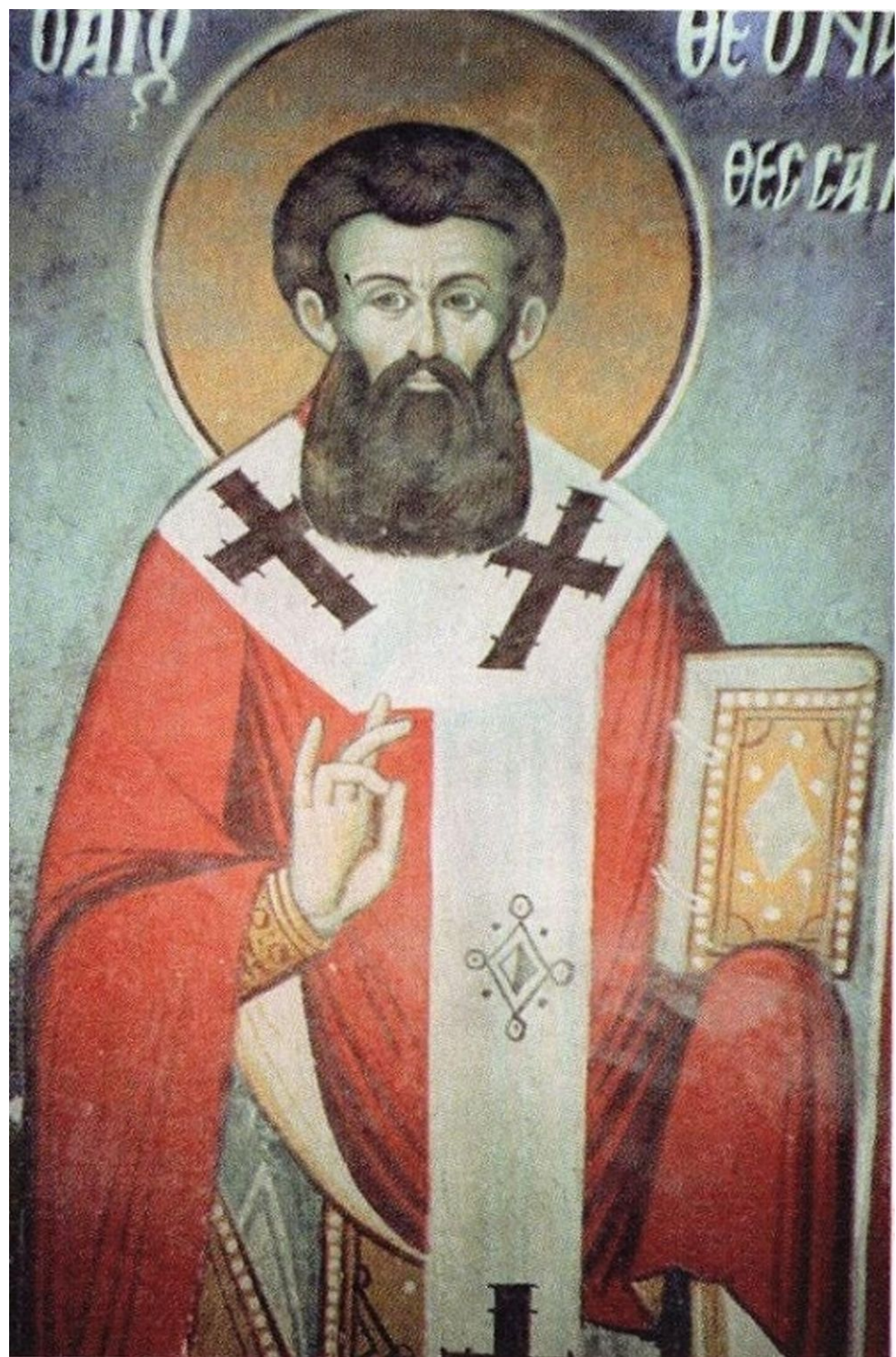

4 Απριλίου 2026

Ο Άγιος Θεωνάς αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

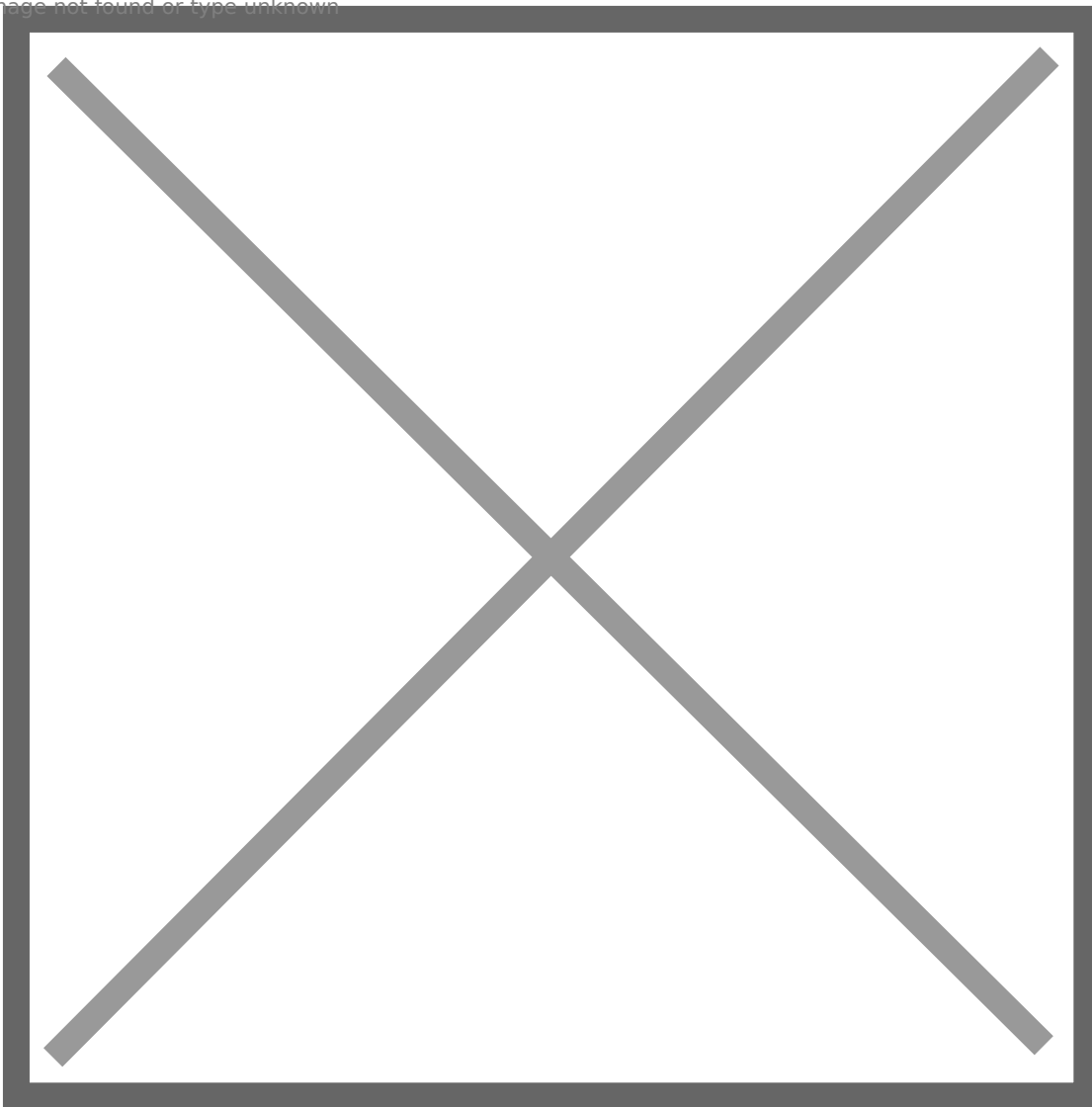

Η μνήμη του εορτάζεται στις 4 Απριλίου.

Ο Άγιος Θεωνάς εγεννήθη στις αρχές του 15ου αιώνας. Ποιά ήταν η πατρίδα του δεν γνωρίζουμε. Σύμφωνα με παραδόσεις που έχουν διασωθή, ωνομάζετο Λέσβιος, η διότι εγεννήθη εις την Λέσβον η διότι παρέμεινεν εις την Λέσβον ως πνευματικός στις αρχές της πνευματικής του ζωής. Για τους γονείς του δεν έχει διασωθή κανένα στοιχείο. Επειδή όμως προσφέρανε στον Θεωνά αγωγή με βαθιά θρησκευτική ευλάβεια, συμπεραίνουμε

ότι ήσαν άνθρωποι με πίστι και πνευματικότητα. Γνωρίζουμε επίσης ότι ο Θεωνάς σε νεαρή ηλικία εκάρη μοναχός και έγινε εφημέριος στην Σκήτη του Αγίου Ονουφρίου της Ιεράς Μονής Ιβήρων εις το Άγιον Όρος.

Image not found or type unknown

Για να συνθέσουμε το μικρό αυτό βιβλιαράκι, χρειάστηκαν στοιχεία που να αποτελούν σωστή αφετηρία και έγκυρες πηγές του βίου και της πολιτείας του Αγίου Θεωνά, και δόξα τω Θεώ, τα στοιχεία αυτά τα βρήκαμε στην Θρησκευτική

Εγκυκλοπαίδεια (τόμος 6ος), που είναι πηγή πολλών πληροφοριών. Επίσης πολλά στοιχεία βρήκαμε στον Βίο του Αγίου Ιακώβου του Νέου, ο οποίος άσκήτεψε εις το Όρος Άθω, άνωθεν της Ιεράς Μονής των Ιβήρων, εκεί πού σήμερα είναι η σκήτη του Τιμίου Προδρόμου.

Τον βίο του οσιομάρτυρος Ιακώβου, που όπως θα δούμε στην συνέχεια ασκήτεψε στο χωριό μου, Ανάληψιν Αιτωλοακαρνανίας εις την Ιεράν Μονήν του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, τον περιέλαβε στο Νέον Μαρτυρολόγιόν του ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης (α΄ έκδοσις 1794) χωρίς την ακολουθία. Το 1894 ο διδάσκαλος Δημ. Λουκόπουλος από το Θέρμον Αιτωλοακαρνανίας εξέδωσε τον βίο μαζί με την ακολουθία και αφιέρωσε την έκδοσι στον Βάσιο Βασιλόπουλο τον τότε Δήμαρχο Παμφίας της Αιτωλοακαρνανίας. Τα στοιχεία τα αντέγραψε από ένα χειρόγραφον, το οποίον αφηρέθη εκ της Ιεράς Μονής του Τιμίου Προδρόμου κατά την διάλυσιν αυτής επί Όθωνος.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε και η έκδοσις εξηντλήθη. Ο αείμνηστος Αρχιμανδρίτης Χαράλαμπος Βασιλόπουλος, πνευματικός μου πατέρας και θείος μου εξ αίματος, για να μην περιπέση εις τελείαν αφάνειαν μία τέτοια εθικοθρησκευτική προσωπικότης, προέβη σε νέα έκδοσι, η οποία κυκλοφορεί από τον Ορθόδοξο Τύπο. Ο αείμνηστος π. Χαράλαμπος για τα στοιχεία γράφει τα εξής: Έυτυχώς εύρομεν εν αντίτυπον της εκδόσεως του Δημητρίου Λουκοπούλου. Εχωρίσαμεν το κείμενον εις κεφάλαια και παραγράφους, επεφέραμεν τας αναγκαίας διορθώσεις και το εξεδώσαμεν τω 1952».

Οι συγγραφείς του βίου του οσιομάρτυρος Αγίου Ιακώβου του Νέου δεν αναφέρουν μόνον στοιχεία για τον Άγιον Θεωνά, αλλά και πολλές πληροφορίες για το Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, που στα χρόνια της σκλαβιάς υπό των Τούρκων είχε γίνει καταφύγιο πολλών Μοναχών και κατατρεγμένων Χριστιανών. Εκεί η ζεστή αγκαλιά του Προδρόμου χώρεσε και προστάτεψε τους εναπομείναντες ήρωες από την έξοδο του Μεσολογγίου. Το μοναστήρι αυτό υπήρξε ένα απ΄ τα μεγαλύτερα εθικοθρησκευτικά ορόσημα στην πορεία της πολυκύμαντης ζωής των σκλαβωμένων Ελλήνων, και αυτή είναι μια ανυπολόγιστη προσφορά, πού με κάθε ευκαιρία πρέπει να την μαθαίνουν οι νεώτερες γενιές.

Ο Μεγάλος Θεός για να ενίσχυση το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, που εκείνη την εποχή είχε 50 μοναχούς, έστειλε δύο αγίους ανθρώπους• τον μεγάλο ασκητήν Άγιον Ιάκωβον και τον μαθητήν αυτού Άγιον Θεωνάν, πού ακολούθησε πιστά τον δάσκαλό του και μετέδωσε τα διδάγματά του παντού όπου και αν πέρασε.

Η ασκητική ζωή του Αγίου Θεωνά.

Ο Άγιος Θεωνάς, όπως προείπαμε, ασκήτεψε στο Άγιον Όρος στην Ι. Μονήν Ιβήρων. Επειδή όμως αγαπούσε πολύ την ασκητική ζωή, έπαιρνε μαζί του λίγα τρόφιμα και πήγαινε έκτος της Μονής να ήσυχάση και να προσευχηθή με ηρεμία στον μόνον

αληθινό Θεό. Ο ασκητικώτατος Άγιος Θεωνάς, πιστός στην παράδοσι της Εκκλησίας μας, τηρούσε τον κανόνα αυτόν και προσηύχετο για όλους. Προσηύχετο για το σκλαβωμένο Έθνος, πού ασφυκτιούσε κάτω από τον ζυγό των Τούρκων, προσηύχετο όμως και για τον εαυτό του, πού τον είχε αφιερώσει ολοκληρωτικά στον μόνο αληθινό Θεό. Κάθε μέρα και κάθε νύχτα ριχνόταν στον πνευματικόν αγώνα και βίωνε το έλεος και την προστασίαν του Κυρίου, πού πλούσια του την παρείχε και τον ωδηγούσε στην τελειότητα, στο αποκορύφωμα της ασκητικής του πορείας με οδηγό και σύμμαχο τον ίδιο τον Χριστό. Κοινωνούσε δε συχνά των αχράντων Μυστηρίων, πού τον στήριζαν στα σκληρά παλαίσματά του και κατά των παθών και των δαιμόνων.

Η γνωριμία με τον Άγιο Ιάκωβο.

Κατά την διάρκεια της ησυχαστικής του ζωής στο Άγιον Όρος, γνώρισε τον Άγιο Ιάκωβο, τον οποίον εθαύμασε για την σκληρή ασκητική του ζωή, αλλά και για τα θεόπνευστα και λόγια χαρίσματα με τα οποία ήτο προικισμένος. Με πολλές προσευχές στον Θεό και πολλές παρακλήσεις στον Άγιον Ιάκωβο κατάφερε και έγινε μαθητής του και βίωνε μαζί του μια ζωή αγνή, όπως την ήθελε ο Θεός.

Κοντά στον ξεχωριστό αυτόν Άγιο γνώρισε πολλά και άγια μυστικά και κάθε μέρα όλο και πιο πολύ προσέγγιζε την πνευματική τελειότητα πού εδιδάσκετο με το παράδειγμα εκείνου, πού από την αγιότητά του είχε αποκτήσει προφητικά χαρίσματα. Έτσι λοιπόν η ζωή του έγινε κανών νηστείας και προσευχής. Νέκρωσε τελείως τον εαυτό του και υπετάχθη στον πνευματικόν του πατέρα Άγιον Ιάκωβο.

Στην Ιεράν Μονήν του Τιμίου Προδρόμου εις το χωρίον Ανάληψιν (Δερβέκιστα) Αιτωλοακαρνανίας.

Κάποια μέρα ο Άγιος Ιάκωβος είπε στους μαθητάς του ότι, κατά θείαν αποκάλυψιν, πρέπει να μεταβή εις την Αιτωλοακαρνανίαν, εις την Ιεράν Μονήν του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, για να εργασθή εκεί για την δόξα του Θεού. Και ο Άγιος Θεωνάς δέχτηκε με πολλήν χαράν να τον ακολουθήση, όπως και έγινε. Όταν φθάσανε στην Ναύπακτο, βλέπανε και οι δύο κάθε νύχτα πάνω από την Ιερά Μονή του Αγίου Προδρόμου διάχυτο φως λαμπρότατον, και έτσι εντόπισαν το μέρος εις το οποίον έπρεπε να πάνε. Το φως αυτό το βλέπανε και οι μοναχοί του μοναστηριού, αλλά και οι άλλοι κάτοικοι πού ήσαν κοντά στο μοναστήρι, και εθαύμαζαν και περίμεναν να γίνει κάτι καλό.

Μετά από τρεις ημέρες, με οδηγό το φως, οι Άγιοι φθάσανε στο μοναστήρι και οι μοναχοί τους δέχθηκαν με αγάπη και ενθουσιασμό, γιατί από το φως και μόνο πού είδαν καταλάβανε ότι επρόκειτο για πνευματικούς ανθρώπους σταλμένους από τον Θεό.

Ο Άγιος Ιάκωβος αφού γνώρισε τους μοναχούς έναν έναν, έδωσε την ευλογίαν του, απεσύρθη σε ένα βραχώδες μέρος και επεδόθη εις άσκησιν και σκληραγωγίαν παίρνοντας μαζί του μόνον ένα πρόσφορον. Το δε Σαββατοκύριακο ανέβαινε εις το

μοναστήρι και κοινωνούσε των αχράντων Μυστηρίων. Εδίδασκε τους μοναχούς, έτρωγε μαζί τους και έδιδε την ευλογίαν του εις όσους τον επεσκέπτοντο. Επειδή όμως και οι μοναχοί ζητούσαν να εξομολογηθούν, αλλά και πολλοί προσκυνητές πού ήρχοντο το Σαββατοκύριακο, απεφάσισε ο Άγιος Ιάκωβος και έστειλε τον πιστό του μαθητή Άγιον Θεωνά στην Άρτα στον τότε επίσκοπο Ακάκιο να ζητήσει επίσημον άδειαν εξομολογήσεως. Ο Άγιος Θεωνάς πήρε μαζί του και τον ιερέα του χωριού π. Πέτρον και μαζί επισκέφθηκαν τον επίσκοπο, ο οποίος με πολλήν προθυμίαν έστειλε έγγραφον άδειαν, καθώς και μίαν οικονομικήν ευλογίαν για το μοναστήρι.

Κάθε Σαββατοκύριακο λοιπόν ο Άγιος Ιάκωβος εξομολογούσε τους μοναχούς και τους προσκυνητάς, οι οποίοι άρχισαν να πολλαπλασιάζονται, και όλοι ευχαριστούσαν τον Θεό για την μεγάλη δωρεά πού τους έστειλε, τον άγιο αυτόν άνθρωπο, απ' τον οποίον παίρνανε πολύτιμες συμβουλές, αφού πρώτα εναποθέτανε εκεί τα προβλήματά τους.

Ο δε Άγιος Θεωνάς ακούραστος παρείχε πάντα τις υπηρεσίες του εις τον Άγιον και αγωνιζόταν αδιάκοπα τον καλόν αγώνα με άκραν ταπείνωσιν. Η αγάπη του για τον άγιο Ιάκωβο και για όλους τους μοναχούς είχε γίνει μέσα του νόμος και κανόνας πίστεως. Χαιρόταν, γιατί έβλεπε το φως της πίστεως πάνω στα πρόσωπα όλων των μοναχών, οι οποίοι είχαν την δύναμι να προσφέρουν θυσία και ευχαριστία και σεβασμό πάνω στο έργο τους, στην φιλοξενία και σ' όλα τα ιερά καθήκοντα. Πίστευε πώς για όλους υπήρχε η αγάπη και η πίστις, τόσο για το παρόν, όσο και για την αιώνια Βασιλεία των Ουρανών.

Η συμπαράστασις του Αγίου Θεωνά εις το μαρτύριον του Αγίου Ιακώβου.

Και ενώ ήσαν όλα τόσο αξιόλογα και οι ψαλμοί της ευχαριστίας ανέβαιναν με τόση αρμονία στον Ύψιστο, άνεμος συκοφαντίας φύσηξε, και μάλιστα από στόμα επισκόπου γεμάτο ψεύδος και κακία, με πένθιμη μορφή και αθλιότητα, και δημιούργησε κύματα τεράστια, πού σκέπασαν με ορμή τον Άγιο Ιάκωβο και όλο το μοναστήρι.

Ο επίσκοπος Ακάκιος της Άρτας, πού απλόχερα πριν από καιρό έδειξε την αγάπη του στους Αγίους εκείνους ανθρώπους, τώρα με συνεργό τον σατανά συκοφαντεί στους Τούρκους τον Άγιο, ότι στο μοναστήρι συγκεντρώνει πλήθος ανθρώπων, γράφει τα ονόματα τους στους καταλόγους του και ετοιμάζεται να συμμαχήση με άλλο βασίλειο.

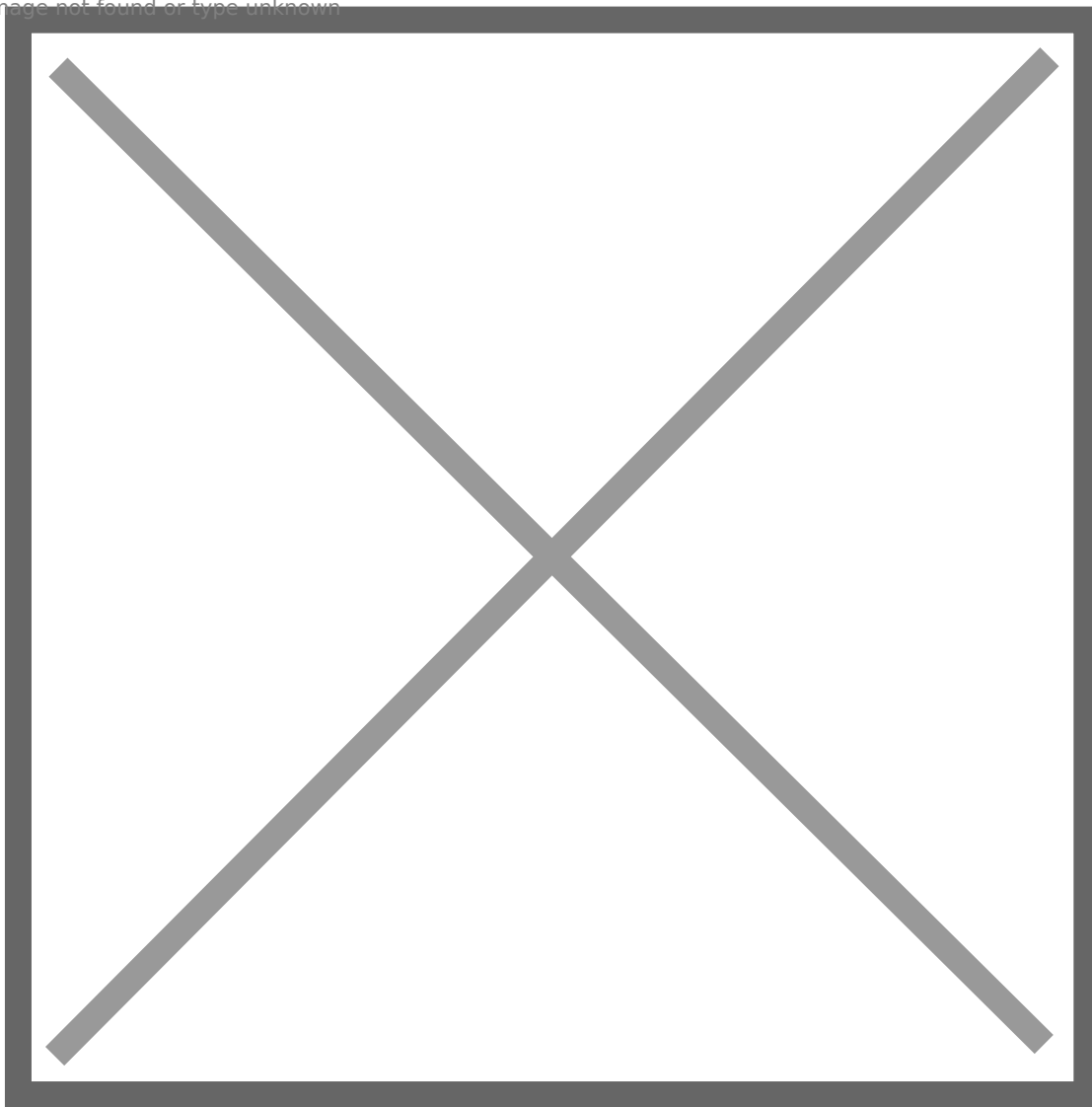
Τότε το φονικό χέρι των Τούρκων συλλαμβάνει τον Άγιο και τον οδηγεί αλυσοδεμένον στα Τρίκκαλα της Θεσσαλίας, για να απολογηθή ενώπιον του Μπέη. Η απολογία του ήτο ειλικρινής ομολογία στην πίστι του Θεού, και ο Μπέης δεν πίστευσε τις συκοφαντίες, αλλά από υποχρέωσι και μόνον στο υπηρεσιακόν του καθήκον τον έκλεισε στην φυλακή.

Ο Άγιος ασκητής με την συμπαράστασι του ξεχωριστού του μαθητή Θεωνά

περνούσε τις ώρες του στην φυλακή με γόνιμες συζητήσεις και προσευχές. Από την φυλακή μάλιστα έγραψε και επιστολή στους μοναχούς και τους έλεγε: «Παιδιά μου, ίσως για μένα αντήχηση το σάλπισμα των μαρτυρικών αγώνων και η αγάπη του Χριστού με καλέση κοντά του. Εσείς να υπακούετε στον παπα-Θεωνά! Σ' αυτόν να λέγετε τους λογισμούς σας και μη χωρισθήτε απ' αλλήλων, αλλά υπομείνατε τους διωγμούς και τις θλίψεις, ίνα η χάρις του Θεού και το έλεος η μεθ' υμών. Αμήν».

Από τα Τρίκκαλα ο Μπέης με διαταγή του Τούρκου βασιλιά έστειλε τον Άγιο εις την Αδριανούπολιν, όπου και εμαρτύρησε μαζί με τους μαθητάς του ιεροδιάκονον Ιάκωβον και μοναχόν Διονύσιον ύστερα από πολλά απάνθρωπα βασανιστήρια την 1η Νοεμβρίου του 1520. Έτσι ο άγιος ασκητής αφού αγωνίσθηκε εναντίον του άρχοντος του σκότους, μαστιγώθηκε και θανατώθηκε. Έδωσε αίμα και έλαβε πνεύμα! Γεύθηκε την αγάπη του Χριστού. Καταφρόνησε τα εγκόσμια και θεώρησε τον θάνατον ως μετάβασιν «από ζωής εις ζωήν».

Image not found or type unknown

Ο Άγιος Θεωνάς ηγούμενος στην Ιεράν Μονή του Αγίου Προδρόμου εις την

Ανάληψιν.

Μετά το μαρτύριον του Αγίου Ιακώβου ο Άγιος Θεωνάς συνέχισε το βαρύ έργο πού του άφησε εις την Ι. Μονήν του Προδρόμου, αλλά η καθημερινότητα κυλούσε τόσο αργά τώρα στο μοναστήρι, γιατί η στέρησις του πατρός Ιακώβου σκόρπισε μεγάλη θλίψι. Ο Άγιος Θεωνάς ως ηγούμενος ήταν αφωσιωμένος και ασκητικός κληρικός, με θάρρος και πάθος για την αλήθεια του Χριστού, με αυστηρή εθνική και εκκλησιαστική συνείδησι υπηρέτησε το μοναστήρι του Αγίου Προδρόμου και προσπάθησε να σκορπίση την συννεφιασμένη κατάστασι και την σκιά πού είχε δημιουργηθή. Προσπάθησε να αμυνθή για το κύρος της εκκλησίας και του ασκητικού βίου, δυστυχώς όμως η άμυνα υπήρξε άκαρπη, γιατί και πάλι η κακία του επισκόπου της Άρτας δεν σταμάτησε. Έχοντας την εξουσία της εκκλησίας και την εύνοια των Τούρκων, χωρίς φόβο Θεού και χωρίς καμμιά δικαιολογία έδιωξε όλους τους μοναχούς απ' το μοναστήρι και μάλιστα σε καιρό βαρυχειμωνιάς.

Η φιλοξενία του Αγίου Θεωνά και των μοναχών.

Ο μεγάλος Θεός όμως πού προστατεύει όλους τους ανθρώπους, προστάτευσε και τον Άγιο Θεωνά με τους μοναχούς του. Κάποιος ευσεβής άνθρωπος από την Ανάληψιν τους φιλοξένησε σε δική του εκκλησία, στον Άγιο Γεώργιο Μεγαλομάρτυρα, πού ακόμη σώζεται στα δυτικά του χωριού.

Ο ταπεινός αυτός άνθρωπος είπε στους μοναχούς: «Πηγαίνετε, πατέρες μου ευλογημένοι, εις την εκκλησίαν μου και καθίσετε εκεί όσο θέλετε, εγώ δε θα σας δίδω κάθε σωματικήν χρείαν πλουσιοπάροχα». Όλοι τους εδέχθησαν την φιλοξενίαν αυτήν σαν δώρο πνευματικό και εδόξασαν τον Θεόν για την πλούσια προσφορά του ευλογημένου εκείνου ανθρώπου, πού το όνομά του δεν σώζεται. (Σώζεται όμως από παραδόσεις, απ' ό,τι θυμάμαι, και συγκεκριμένα στην πατρική μου γειτονιά, ότι το κτήμα στο οποίον είναι κτισμένη η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου ήταν απέραντο και υπήρχε και άλλη εκκλησία της Παναγίας, γι' αυτό ακόμη η περιοχή αυτή λέγεται «Παναγιά». Λέγανε δε οι παλαιοί ότι κάθε βράδυ υπήρχε ένα φως πού μετεκινείτο από την μια εκκλησία στην άλλη.)

Μετάβασις εις Άγιον Όρος.

Και αφού πέρασε ο βαρύς χειμώνας, ευχαρίστησαν τον καλόν εκείνον άρχοντα και ανεχώρησαν εις το Άγιον Όρος και εγκαταστάθηκαν εις την Μονήν Σίμωνος Πέτρας. Εκεί έμειναν δύο χρόνια και περνούσαν στενόχωρα από οικονομικής πλευράς, γιατί οι Αγαρηνοί είχαν λεηλατήσει τα πάντα. Ο Άγιος Θεωνάς όμως συνεχίζοντας τους ασκητικούς του αγώνες ανέβαινε κάθε μέρα όλο και πιο πολύ την νοητή κλίμακα του πνεύματος. Το απήχημα της ομολογίας του πνευματικού του πατέρα Αγίου Ιακώβου ενώπιον των Τούρκων, του έδιδε δύναμι να λατρεύη πιο πολύ τον Τριαδικό Θεό και με χαρά να υπομένη όλα τα βάσανα της ζωής.

Μετάβασις εις Γαλάτισταν.

Αναχωρεί λοιπόν από την Ιεράν Μονήν της Σιμωνόπετρας μαζί πάντα με τους μαθητάς του και φθάνει εις την Γαλάτισταν Χαλκιδικής. Εκεί επάνω στο βουνό ευρίσκετο ερειπωμένη η Ιερά Μονή της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας. Το φυσικό περιβάλλον ήταν τόσο ήσυχο και ερημικό και κατάλληλο για πνευματικούς αγώνες. Η πλούσια βλάστησις έφερνε μια γαλήνη, πού χειραγωγούσε τις σκέψεις μετανοίας των ασκητών και τους έκανε να βρίσκονται περισσότερο κοντά στον Θεό. Εκεί λοιπόν, σ' αυτό το όμορφο περιβάλλον, πού έμοιαζε σαν παράδεισος του Θεού, απεφάσισε ο Άγιος Θεωνάς να κατοίκηση. Με πολλούς κόπους και προσωπική εργασία ο Άγιος και οι μοναχοί του ανακαίνισαν την Ιερά Μονή εκ βάθρων και με την βοήθεια του μεγάλου Θεού εγκαταστάθηκαν εκεί. Έτσι λοιπόν ο Άγιος Θεωνάς γίνεται δεύτερος κτίτωρ και ηγούμενος της Ιεράς Μονής της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας και ηγούμενος αυτής. Οι μοναχοί πολλαπλασιάζονται και ο Άγιος Θεωνάς σαν δάσκαλος πραγματικός δεν σταματούσε να τους διδάσκη με ευγένεια και λεπτότητά τους δρόμους της μοναδικής πολιτείας.

Οι ημέρες κυλούσαν και η αγάπη και η πίστις είχαν γίνει στο είναι του μέτρο και γνώμη για τον ορισμό της αγιότητάς του. Η μεγάλη αγάπη του για άσκησι και για μάθησι τον έφερε κοντά στον μεγάλο διδάσκαλο Θεοφάνη και με πολύ αφοσίωσι έγινε μαθητής του. Αφού αποκόμισε πολλήν σοφίαν, προτάθηκε και έγινε Αρχιεπίσκοπος Παροναξίας και το 1560 ωνομάσθηκε πατριαρχικός έξαρχος.

Ο Άγιος Θεωνάς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης.

Και ενώ ο αγώνας του συνεχίζεται πιο δραστήρια αγκαλιάζοντας όλες τις ανθρώπινες πτυχές σε βάθος, φθάνοντας στα έγκατα πνευματικών αναζητήσεων με μεγάλη ευθύνη, η αγάπη των μοναχών, των προσκυνητών και ολόκληρου του κλήρου εκφράζεται με μεγάλο σεβασμό και εμπιστοσύνη προς το πρόσωπό του και τον κρίνουν άξιο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης. Αλλά και τώρα με την ποιμαντική ράβδον πού του εμπιστεύθηκαν συνεχίζει τον αγώνα του, οργώνοντας όλα τα μέρη εκείνα κηρύττοντας μέρα και νύχτα τον λόγο του Θεού, ασκώντας συγχρόνως τα ποιμαντικά του καθήκοντα με μεγάλην πνευματικήν αυστηρότητα, χωρίς να παραλείπη και την σκληρήν ασκητικήν του ζωήν, πού τον εξαγνίζει ειλικρινά και τον μεταρσιώνει.

Η μεγάλη του δραστηριότητα και η γνήσια ασκητικότητά του λάμπρυνε την ζωή του τόσο, που έγινε μια σεπτή πνευματική μορφή με τόλμη και δυναμισμό, αφήνοντας πίσω του εκτός από το φωτεινό του παράδειγμα και αξιόλογες γραπτές εργασίες.

1ον) εκτενές προοίμιον στις Διδαχές του Αλεξίου Παρτούρου, ιερέα και σκευοφύλακα της εκκλησίας των Κερκυραίων, πού δημοσιεύθηκε στην Βενετία το 1560. Το προοίμιον αυτό άναδημοσιεύθηκε υπό του E. Legrand στο Παρίσι το 1888 (σ. 310-312). 2ον) έγραψε επιστολή πού δημοσιεύθηκε από τον Μαρτίνο Κρούσιο III, Βασιλεία Ελβετίας, το 1584 (σ. 267-268).

Άνθρωποι του πνεύματος γράφουν για τον Άγιον Θεωνάν. Κατά τον Μονεμβασίας Δωρόθεο, ο Θεωνάς ήταν «πολλά καλός, λόγιος και προκομμένος». Κατά δε τον Δημήτριον τον Θεσσαλονικέα, νοτάριον του ηγεμόνος των Μολδαυών, «ανήρ σοφός και τ' αληθές κρίναι δυνάμενος».

Πηγή: Βασιλικής Σ. Βασιλοπούλου, *Ο Άγιος Θεωνάς, Εκδόσεις Απόκάλυψις*, Αθήναι 2002